

Προτιμησιακή καταγωγή εμπορευμάτων κατά την εισαγωγή στα πλαίσια Διμερών Συμφωνιών

I. Ανάλυση της Διαδικασίας και των Κινδύνων αυτής

-Η σπουδαιότητα που έχει η ορθή εφαρμογή των διμερών Συμφωνιών που συνάπτει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τρίτες χώρες ή ομάδες χωρών προκειμένου να προωθήσει τους στόχους της εμπορικής πολιτικής της, είναι τεράστιας σημασίας.

-Οι προτιμησιακές Συμφωνίες δημιουργούν νέες αγορές για αγαθά και υπηρεσίες, αυξάνουν την επενδυτική δραστηριότητα και διευκολύνουν το εμπόριο μέσω της μείωσης των τελωνειακών δασμών.

-Η ορθή δήλωση καταγωγής, αποτελεί έναν από τους πιο κρίσιμους παράγοντες για τη διασφάλιση όχι μόνο της είσπραξης των ορθών Προτιμησιακών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που αναλογούν κατά τον τελωνισμό, αλλά και της ορθής εφαρμογής μιας σειράς εθνικών και ενωσιακών τελωνειακών διατάξεων.

- Οι συνέπειες από τη λανθασμένη δήλωση καταγωγής εμπορεύματος στη θέση του ΕΔΕ, που σχετίζονται με τη μη ορθή εφαρμογή των σχετικών τελωνειακών διατάξεων, μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- ✓ Απώλεια ίδιων πόρων της Ε.Ε. καθόσον δηλώνοντας άλλη καταγωγή, για εισαγόμενα εμπορεύματα επιτυγχάνεται εφαρμογή προτιμησιακού δασμού (μειωμένου, ή και μηδενικού δασμού, ανάλογα με το τι προβλέπεται από την προτιμησιακή Συμφωνία της ψευδούς δήλωσης.
- ✓ Απώλεια εθνικών εσόδων (είσπραξη εθνικής φορολογίας - Φ.Π.Α) για τους ίδιους προαναφερόμενους λόγους.
- ✓ Διαστρέβλωση του συστήματος των προτιμησιακών δασμολογικών ποσοστώσεων.
- ✓ Παρεμπόδιση του υγιούς ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων.

II. Βήματα της διαδικασίας

1) Η διαδικασία ξεκινά με την υποβολή διασάφησης εισαγωγής στο τελωνείο είτε με την φυσική παρουσία του συναλλασσομένου, είτε υποβάλλοντας το αίτημα ηλεκτρονικά μέσω του Icisnet.

2) Ο εισαγωγέας εφόσον επιθυμεί να αιτηθεί του προτιμησιακού καθεστώτος, είναι υποχρεωμένος με την υποβολή

✓ να δηλώσει:

α) στη θέση 34^α του ΕΔΕ, τον κωδικό της χώρας καταγωγής του εμπορεύματος

β) στη θέση 36 του ΕΔΕ, τον κωδικό προτίμησης που αντιστοιχεί στα

Διμερή Προτιμησιακά Καθεστώτα, ήτοι 300 ή 320 αν πρόκειται για προτιμησιακή ποσόστωση,

γ) στη θέση 44 του ΕΔΕ, τον αύξοντα αριθμό του αποδεικτικού καταγωγής και τον κωδικό του αποδεικτικού καταγωγής.

Αποδεικτικά καταγωγής είναι τα εξής:

- ο πιστοποιητικό κυκλοφορίας EUR1,
- ο πιστοποιητικό κυκλοφορίας EUR-MED ,
- ο δήλωση τιμολογίου μέχρι 6000 ευρώ, από οποιονδήποτε εξαγωγέα
- ο δήλωση τιμολογίου ανεξαρτητως αξίας, από εγκεκριμένο εξαγωγέα
- ο δήλωση καταγωγής ειδικά για την Συμφωνία ΕΕ- Ν. Κορέας, στην οποία δεν προβλέπεται η έκδοση πιστοποιητικού EUR 1. και

✓ να κατέχει το κατάλληλο αποδεικτικό καταγωγής σε πρωτότυπη μορφή.

3) Διασφάλιση της χορήγησης της Προτιμησησικής μεταχείρισης στα δικαιούχα εμπορεύματα στις περιπτώσεις υπόδειξης από το σύστημα ανάλυσης κινδύνου ελέγχου εγγράφων ή φυσικού ελέγχου ως εξής:

-Εξακρίβωση της αντιστοιχίας των παραπάνω δηλούμενων στο ΕΔΕ στοιχείων, με τα αναγραφόμενα στο επισυναπτόμενο πιστοποιητικό αντίστοιχα στοιχεία.

- Εξακρίβωση αν η δηλούμενη στη θέση 34^α του ΕΔΕ χώρα καταγωγής, ανήκει σε χώρα με την οποία η ΕΕ έχει συνάψει Προτιμησησική Συμφωνία, με αναζήτηση στον πίνακα Προτιμησησικών Δασμολογικών Καθεστώτων, ο οποίος είναι αναρτημένος στη διαδικτυακή πύλη του Υπ.Οικονομικών (βλέπε στο τέλος), ώστε να είναι αυτή δικαιούχος προτίμησης.

-Επαλήθευση της προσκόμισης του προβλεπόμενου αποδεικτικού καταγωγής (EUR 1, EUR-MED, δήλωσης του εξαγωγέα επί τιμολογίου) . Υποδείγματα αυτών υπάρχουν σε όλες τις προτιμησησικές Συμφωνίες, στο αντίστοιχο παράρτημα του Πρωτοκόλλου Καταγωγής

- Εξακρίβωση ότι υπάρχει το πρωτότυπο πιστοποιητικό καταγωγής και ότι το κατέχει ο εξαγωγέας.

- Έλεγχος τεχνικών προδιαγραφών αυτού (συγκεκριμένες διαστάσεις, συγκεκριμένη τύπωση - κυματοειδής σύμπλεκτη διάταξη πράσινης απόχρωσης)

- Έλεγχος για την ισχύ του πιστοποιητικού, η οποία κυμαίνεται μεταξύ των διαφόρων Συμφωνιών, από τέσσερις έως δέκα μήνες, από την ημερομηνία έκδοσης στη χώρα εξαγωγής.

-Επισημαίνεται ότι με την υποβολή της διασάφησης εισαγωγής, ο συναλλασσόμενος έχει το δικαίωμα να μην προσκομίσει αποδεικτικό καταγωγής αλλά μπορεί να αιτηθεί την προτιμησησική μεταχείριση λαμβάνοντας διασφαλιστικά μέτρα, μέχρι να προσκομίσει στην Τελωνειακή αρχή, το κατάλληλο αποδεικτικό καταγωγής, γνωρίζοντας ότι θα του αποσταλεί «εκ των υστέρων».

-Έλεγχος της ορθής συμπλήρωσης των πεδίων του πιστοποιητικού και ιδιαίτερα για την συμπλήρωση των υποχρεωτικών πεδίων αυτών.

-Έλεγχος εάν στις περιπτώσεις που το πιστοποιητικό που προσκομίζεται έχει εκδοθεί «εκ των υστέρων», ή «σε αντικατάσταση», ή είναι «αντίγραφο», αναφέρονται στη θέση 4 οι ενδείξεις: “issued retrospectively”, “replacement”, ή “duplicate” αντίστοιχα.

- Στις περιπτώσεις δήλωσης εξαγωγέα, έλεγχος του τύπου της άδειας του εγκεκριμένου εξαγωγέα (σύμφωνα με τα πρότυπα που έχουν κοινοποιηθεί στις Τελωνειακές αρχές)

-Επίσης, προβλέπεται η ακύρωση του πιστοποιητικού για τεχνικούς λόγους.

- Έλεγχος του υποδείγματος της σφραγίδας που έχει τεθεί από την αρμόδια αρχή έκδοσης του πιστοποιητικού EUR1 ή EUR-MED, στη θέση 11, κατόπιν διασταύρωσης με τα υποδείγματα σφραγίδων τα οποία αναζητούνται μέσω του κοινοτικού συστήματος διαχείρισης υποδειγμάτων σφραγίδων SMS και στο οποίο πλέον έχουν άμεση πρόσβαση οι Τελωνειακές αρχές. Στο εν λόγω σύστημα, εμπεριέχονται τα υποδείγματα των εν λόγω σφραγίδων όλων των χωρών που έχουν συνάψει προτιμσιακές Συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Έλεγχος αν ισχύουν οι κανόνες περί σωρευτικής καταγωγής, σε περίπτωση που έχει εφαρμοσθεί σώρευση με άλλη χώρα, ή ομάδα χωρών(διμερής ή περιφερειακή σώρευση), και επαλήθευση ότι οι συγκεκριμένες χώρες ανήκουν στην ομάδα χωρών που δικαιούνται σώρευσης.

-Έλεγχος εφαρμογής του κανόνα «απ’ευθείας μεταφοράς – direct transport rule» ή της « μη τροποποίησης- non alteration rule» δηλαδή της διασφάλισης ότι τα προϊόντα που θα τύχουν ευνοϊκής δασμολογικής μεταχείρισης, **είναι τα ίδια με αυτά που αναχώρησαν από την δικαιούχο χώρα και για τα οποία εκδόθηκε το συγκεκριμένο πιστοποιητικό και έφτασαν στον τελικό προορισμό τους αυτούσια**, χωρίς καμία μετατροπή ή αντικατάσταση, ή αλλοίωση. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στις περιπτώσεις μεταφόρτωσης.

-Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε από τα προαναφερόμενα στοιχεία, ο Τελωνειακός ελεγκτής έχει κάποια αμφιβολία, θα προστρέχει στην διενέργεια των προβλεπόμενων από τις διατάξεις για τον « εκ των υστέρων έλεγχο» των πιστοποιητικών, ο οποίος στην χώρα μας πραγματοποιείται μέσω του αρμόδιου τμήματος της ΕΛΥΤ Αττικής, το οποίο αποστέλλει τα αιτήματα των Ελληνικών Τελωνειακών Αρχών, στις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για την έκδοση των πιστοποιητικών καταγωγής λαμβάνοντας τις απαραίτητες εγγυήσεις.

-Σε περίπτωση βάσιμων αμφιβολιών παρακολούθηση του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου πρέπει να ληφθεί απάντηση από την ξένη αρχή και το οποίο ανέρχεται σε δέκα (10) μήνες.

-Σε περίπτωση μη λήψης απάντησης εντός του προβλεπόμενου διαστήματος ενεργοποίηση του μηχανισμού είσπραξης των αναλογούντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και πιθανών ποινών.

-Επίσης διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου στα αποδεικτικά καταγωγής. Σε αυτή την περίπτωση , αν δεν υπάρξει απάντηση από τις ξένες αρμόδιες αρχές, δεν υπάρχει πρόβλεψη καταβολής των οφειλομένων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.

III. Παράλληλα απαιτείται :

- ✓ η συνεχής μελέτη από τους υπαλλήλους του ευρέος και πολύπλοκου κανονιστικού πλαισίου των Προτιμησιακών Συμφωνιών, καθώς και όλων των διαταγών που αποστέλλονται από την Κεντρική Υπηρεσία.
- ✓ Σημειώνεται ότι έχει γίνει κωδικοποίηση των προαναφερόμενων, στην ηλεκτρονική πύλη του Υπ.Οικ/ών και ειδικότερα μέσω *Intranet: icisnet/Αρχική σελίδα/Υπηρεσίες γιαΥπαλλήλους/ ΠροτιμησιακάΚαθεστώτα (Πίνακας βασικών εγκυκλίων και πίνακας Προτιμησιακών Συμφωνιών)*
- ✓ Τέλος Ιδιαίτερα χρήσιμη θεωρείται η εξοικείωση και η εκτενής και μεθοδική χρήση του υποσυστήματος διαχείρισης δασμολογίου (TARIC) εκ μέρους των ελεγκτών, καθώς στο εν λόγω υποσύστημα ενσωματώνονται εκ μέρους της Ε. Επιτροπής όλα τα σχετικά με την εφαρμογή του προτιμησιακού δασμού, μέτρα.

Εφόσον διαπιστωθεί η προτιμησιακή καταγωγή :

- χορηγείται ο μειωμένος ή μηδενικός δασμός κατά την εισαγωγή των εμπορευμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.